

din Focșani ceruseră și ele să plece¹. Alți băjenari se judecă cu proprietarii, ca la Dudești² sau la Scorțaru, ultimii cerînd, în cazul în care nu li se face dreptate, să li se dea voie să plece peste Dunăre³. Cauzele întoarcerii rămîneau tot abuzurile zapciilor, proprietarilor și mai ales ale arendașilor, chiar dacă băjenarii nu le arătau totdeauna în cererile lor, invocînd alte motive, cum era faptul des întîlnit că « nu le priește clima ».

Cunoscînd adevărata situație și văzînd numărul mare al celor ce plecau, Sfatul administrativ al țării a luat, la 19 iunie 1833, o hotărîre care lărgea puțin « Așezămîntul » din 1830. Arătînd că se puteau întoarce cei ce dovedeau că sînt veniți în țară în timpul și în urma războiului și nu sînt trecuți în capitația vreunui sat, se preciza acum că aceia care sînt « *strîmtorați din partea proprietarilor vor putea să se statornicească în domeniile statului, unde vor fi apărați și de plată în curgerea asidosiei lor* ». Mai mult chiar, generalizîndu-se promisiunile făcute celor de la Focșani, se sublinia că în curs de șapte ani vor fi apărați « de toate datoriile proprietății », scutirea putîndu-se extinde *chiar pe zece ani* pentru cei ce vor rămîne. Stăpînirii urma să i se dea numai « legiuita dijma » pe semnăturile ce vor face, capitația plătindu-se bineînțeles pe jumătate. Pe lîngă faptul cunoscut că băjenarii se puteau întoarce cu vitele cu care intraseră în țară plătind vamă doar pentru cele ce le aveau în plus, hotărîrea Sfatului administrativ adăuga că aceia care nu au venit cu vite sau nu pot face dovada celor cu care au venit, pot trece peste Dunăre o vacă (bivolită), doi boi (bivoli) și 30 de oi cu prăsila lor⁴. Se pare însă că nici aceste avantaje n-au convins pe băjenari, deoarece cererile de întoarcere continuă.

Plecarea peste Dunăre a băjenarilor îl preocupa și pe Kiselef, care la începutul lunii august cerea Vorniciei dinlăuntru să-i arate cîți bulgari au intrat în țară, cîți au plecat și cîți au rămas. Răspunsul primit se va analiza în partea finală a acestui articol, pentru a putea fi confruntat cu alte date. Cererile de plecare au devenit și mai numeroase, datorită faptului că de la 1 ianuarie 1834 băjenarii trebuiau să plătească și ei capitația pe jumătate. Această împrejurare a fost folosită de turci, care acționau prin agenții lor. Astfel, la 24 iulie 1834, un preot anume Nicolae, care venise de peste Dunăre în 1833, « a înșelat pe băjenari de au trecut peste Dunăre înapoi » împreună cu el. În 1834 venise din nou « ca să spargă alte șase sate », încercînd printre altele să atragă 42 de familii de pe moșia Cățelu și alte familii de pe moșia Dudești, ambele ale căminarului Ștefan Moscu. La reclamațiile ultimului, Visteria a arătat că aceste familii făceau parte din cele 150 pentru care pașa Rusciukului intervenise la Alexandru Ghica. Într-adevăr la 5 iunie, secretariatul Sfatului administrativ scria Vistieriei despre aceste familii, trimițîndu-i și traducerea grecească a « mehtupului » (scrisorii)⁵. A doua cerere a pașei, în același sens, a fost adresată domnitorului în august 1834⁶. Ca urmare, aceste 150 de familii au cerut să se întoarcă « la cea dintîi lăcuință a lor », adică peste Dunăre. Majoritatea băjenarilor care

¹ Pentru cei de la Focșani, *ibidem*, f. 666; vezi și dos. 3 201/1831, f. 786—787 și 892; vezi și lista celor 35 de familii de la Focșani care puteau să plece, la f. 1 008. Pentru reîntoarcerea băjenarilor din alte părți ale țării, f. 772—773, 854, 856, 1 017, 1 144, 1 145, 1 154, 1 194, 1 287, 1 376 ș.a.

² Pentru procesul celor de la Dudești, Roman ski, *op. cit.*, p. 342 și urm.

³ *Ibidem*, p. 373 și urm. Vezi și Arh. st. Buc., dos. 3 201/1831, f. 1 282.

⁴ Arh. st. Buc., dos. 3 201/1831, f. 839 și 892.

⁵ Vezi traducerea grecească a acestui document turcesc la Arh. st. Buc., *Vistieria*, dos. 3 201/1831, f. 1 419.

⁶ Arh. st. Buc., *Vistieria*, dos. 5 740/1834, f. 52, 57, 71, 73—74, 110 și 234.